

Laste ja perede heaks eestkostevõimekuse tõstmine

Marika Ratnik

Laste ja Perede Nõuandekeskus



MTÜ Perede ja Laste Nõuandekeskus

Meie eesmärk on ennetav ning tähelepanu-juhtiv osalemine laste ja perede heaolu toetamises.

Oleme olnud eelkõige eestvedajad, julgustajad, usalduse suurendajad ning ka valdkonnas esinevatele kitsaskohtadele tähelepanu juhtijad.

- Koostööst kohalike ja üleriigiliste vabaühendustega kasvas välja idee kujundada mitteformaalne ühenduste võrgustik, kelle fookuses on laste ja lastega perede huvikaitse teostamine.
- Lapsed ja pered vajavad huvikaitse tegevust, mille sisuks ei ole mitte ainult haavatavamate kaitsmine, vaid ka teadlikult (hetkeolukorda analüüsidest ning lähitulevikku suunatuna) riiklike (ka kohalike) poliitika kujundamisel osalemine ja nende mõjutamine.

Laste ja perede heaks eestkõnelemisevõimekuse tõstmine

1. Laste ja perede temaatikaga tegelevate vabaühenduste huvikaitse võrgustiku kujundamine, et tõhustada kolmanda sektori rolli laste, perede elukvaliteedi ja heaolu toetamisel esinevate kitsaskohtade väljatoomisel nende tekkepõhjuste analüüsimisel ja ühiselt kujundatud lahenduste pakkumisel.
2. Omavalitsuste sotsiaal- ja lastekaitsetöötajate suutlikkuse tõstmine kogukonna lastele, peredele suunatud huvikaitse teostamiseks.

Eestkoste ehk **huvikaitse** (*advocacy*) on ühenduse sihtrühma (**lapsed ja lastega pered**) kuuluvate inimeste huvide ja väärtuste kaitsmine suhetes avaliku võimu, ärisektori ning avaliku arvamusega.

Lagerspetz, 2007

Vabaühenduste koostöövalmidusest räägib ka asjaolu, et samaaegselt meiega olid sarnased mõtted UNICEF Eestil. Nemad soovisid samuti luua lastekaitsevaldkonnas tegutsevate organisatsioonide võrgustiku ehk *Lapsesõbraliku Eesti Nõukogu*.

*UNICEF Eesti programmijuhi, Urmo Reitavi sõnul on viimaks jõutud meie ühiskonnas arusaamisele, et mõistlik ja tulemuslik on ühine tegutsemine ühise eesmärgi nimel – **koos laste heaks**.*

Tänaseks on huvikaitsevõrgustikku kaasatud vabaühendused, kes esindavad laste ja/või lastega perede puhul konkreetsete sihtgruppide huvisid, tegelevad laste õiguste alase teavitustööga ja/või lastele ja peredele teenuste osutamisega.

Lapse Huvikaitse Kojaga on liitunud:

- Perede ja Laste Nõuandekeskus
- MTÜ Hea Algus
- Pelgulinna Lastekaitse Keskus
- UNICEF Eesti
- Eesti Kasuperede Liit
- Eesti Laste ja Noorte Hoolekandenasutuste Ühendus
- Eesti Lastevanemate Liit
- Rakvere Lastekaitse Ühing
- Viljandi Lastekaitse Klubi
- Nõmme Lastekaitse Liit
- Ühendus Isade Eest
- Eesti Lasterikaste Perede Liit
- Caritas Eesti
- SOS Lasteküla Eesti Ühing
- Eesti Lastefond

Huvikaitsevõrgustiku missioon

ühendustepoolne proaktiivne osalemine laste- ja perepoliitika kujundamises ning pideva järelvalve teostamine laste- ja perepoliitika elluviimise üle.

Huvikaitsevõrgustiku eesmärgid:

- käivitada lastega peredele suunatud jätkusuutlikke ning teaduspõhiseid ja teadmispõhiseid muutusi, et mõjutada ühiskondlikke väärtusi ja hoiakuid lähtuvalt võrgustikus kokkulepitud prioriteetsetest tegevusvaldkondadest;
- olla proaktiivne ehk prognoosida ja mõjutada laste- ja perepoliitika arenguid ning analüüsida kavandatavate otsuste jõustumisele eelnevalt nende mõju lastega perede olukorrale;
- osaleda aktiivselt riiklike poliitikate (laste- ja perepoliitika) kujundamises ja järelvalve teostamises nende elluviimise üle nii riiklikul kui kohalikul tasandil.

Huvikaitsevõrgustiku visiooni

olla riiklikul ja kohalikul tasandil
arvestatav partner avalikule sektorile
laste- ja perepoliitilistes küsimustes
ning avalikkusele teadaolev laste ja
perede huvide kaitsja.

Huvikaitsevõrgustiku fookusteemad 2010

Lähtuvalt Euroopa Liidu aastateemast, Huvikaitse Koja proaktiivsuse põhimõttest ning lapse elukvaliteedi säilitamise ja toetamise vajadusest:

- 1) laste vaesus ja sotsiaalne tõrjutus;
- 2) lapse vaimne tervis;
- 3) varane sekkumine ja märkamine;
- 4) universaalne *versus* vajadustepõhine lastetoetus;
- 5) laste ombudsmani institutsiooni loomise toetamine.

I ümarlaud – 27.10.2009

- Kogunesid võrgustiku 3 tuumikorganisatsiooni ja 7 ühinemiskutsele vastanud organisatsiooni.

II ümarlaud – 25.01.2010

- Otsustati nimetada võrgustik **Lapse Huvikaitse Kojaks**. Lapse, sest iga laps on väärtus, huvikaitse on huvide kaitse ja koda oli vanadel eestlastel nii kodu kui ühiste otsuste tegemise koht.
- Ümarlaura otsuseks oli koheselt välja tulla märgukirjaga sotsiaal- ja lastekaitse valdkonna rahastuse peatamiseks.

Märgukiri: “Lapse elatusarahavõlglaste avaliku nimekirja mõjust lapsele”

III ümarlaud – 01.03.2010

- Peateemana sõltumatu laste ombudsmani institutsiooni loomine Eestisse.

Sotsiaalministeeriumile on antud kirjalik tagasiside Vabariigi Valitsusele "Laste ja perede arengukava aastateks 2010 – 2016" koostamise ettepanekule.

Lapse Huvikaitse Koda esitas omapoolse arvamuse Eestimaa Roheliste Erakonnale ja Eesti Lastekaitse Liidule, mis puudutas Karistuseadustiku §146 muudatuse ettepanekut.

Võrgustikus osalevad ühendused vabatahtlikult ning selle tugevus on seotud:

- 1) **liikmete arvuga** - „jõud“ otsustajate mõjutamiseks;
- 2) **erinevate vaatenurkade ja perspektiividega** - aitavad kujundada käsitletavast teemast avaramat arusaamu ja seisukohti;
- 3) **tõhusamate ja usaldusväärsete lahendustega**, mida ühisel kujundatakse.

